

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
w SP nr 23 im. ks. prof. J. Tischnera w Jastrzębiu-Zdroju

Rok szkolny 2026/2027

(Zgodny z Rozporządzeniem MEN z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego - Dz.U. 2026 poz. 73)

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73).
3. Statut Szkoły Podstawowej nr 23 w Jastrzębiu-Zdroju.

Założenia ogólne: Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie i wspieranie uczniów w o p t y m a l n y m wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej opartej na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

Działania Wewnątrzszkolnego Sytemu Doradztwa Zawodowego zapewniają:

- Uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- Angażowanie rodziców w proces doradczy,
- Wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- Przezrystość i sekwencja oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- Zaplanowanie działań w cyklu kształcenia;

Przygotowany dokument WSDZ zapewnia ciągłość działań, służy wskazaniu korelacji między tymi czynnościami i procesami dydaktyczno - wychowawczymi w szkole. Dzięki czemu staje się działaniem systemowym.

Harmonijnie i efektywnie działający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego na każdym etapie edukacyjnym pozwala realizować założone cele oraz w pełni wykorzystać zaangażowanie i potencjał wszystkich osób włączonych w działalność na rzecz doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Sposoby i formy działań realizowanych w ramach WSDZ

1. W klasach I-VI szkoły podstawowej doradztwo zawodowe jest realizowane w formie orientacji zawodowej, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych. Doradztwo zawodowe w formie orientacji zawodowej, jest realizowane w trakcie bieżącej pracy z uczniami lub przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców, specjalistów, doradców zawodowych, pedagoga, psychologa.

2. W klasach VII i VIII szkoły podstawowej, doradztwo zawodowe jest realizowane w formie obowiązkowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji. Zajęcia, realizuje doradca zawodowy, we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, nie podlegają one ocenie oraz nie mają wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły przez ucznia.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dostosowane do potrzeb rynku pracy oraz rozwoju technologii cyfrowej (AI).

KLASY I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Proponowane tematy do realizacji:

1. Co lubię robić, moje zainteresowania - jak mogę je rozwijać, sposoby spędzania czasu wolnego – rozmowy z dziećmi, prezentowanie w grupie ulubionych czynności, zainteresowań

– Mam talent – w kl. I

2. Moje mocne strony, co robię dobrze, dokładnie, nie sprawia mi to trudności. – w kl. I

3. Zawody wokół nas, nazywanie zawodów, czym zajmują się ludzie, którzy są wokół nas, co robią, – rozmowy z dziećmi - w kl. II

4. Po co ludzie pracują? Jakie jest znaczenie pracy w życiu człowieka – rozmowa z uczniami – w kl. II

5. Po co się uczymy? Czego lubię się uczyć, z jakich źródeł wiedzy możemy korzystać? – rozmowa z dziećmi – w kl. III

6. Kim chcę być w przyszłości – rozmowa, rysunek – w kl. III

Czas realizacji: w trakcie roku szkolnego, w bieżącej pracy z uczniami, podczas wizyt zawodoznawczych, wyjść, wycieczek.

Osoby realizujące: wychowawcy, nauczyciele we współpracy z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem.

KLASY IV–VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Proponowane tematy do realizacji:

1. Moje zainteresowania, uzdolnienia – rozmowy z uczniami, karty pracy – w kl. IV
2. Prezentowanie zainteresowań, ulubionych czynności w grupie – Mam talent- kl. IV

3. Moje mocne strony, co robię dobrze, dokładnie, sprawnie, jak mogę wykorzystać moje mocne strony – rozmowa z uczniami, karta pracy, mająca służyć autorefleksji – w kl. V
4. Jak uczyć się skutecznie? Jakich przedmiotów szkolnych lubię się uczyć, z jakich źródeł wiedzy korzystamy? – rozmowa z uczniami, karta pracy – kl. V
5. Jakie są grupy zawodów, przykłady zawodów, jak można zdobyć dany zawód – rozmowy z uczniami, filmy, prezentacje zawodów, zapraszanie osób wykonujących określone zawody.
6. Po co ludzie pracują? Jakie jest znaczenie pracy w życiu człowieka – rozmowa z uczniami – w kl. VI.
7. Jakie mam plany edukacyjno-zawodowe? Kim chcę być w przyszłości, jak realizować te plany.

Czas realizacji: w trakcie roku szkolnego, w czasie zajęć lekcyjnych, lekcji wychowawczych, wizyt zawodoznawczych, wyjść, wycieczek.

Osoby realizujące: wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, we współpracy z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem.

KLASY VII I VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ : •

Treści programowe doradztwa zawodowego w klasach będą dostosowane do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz nowych technologii. Planowane są wizyty zawodoznawcze, współpraca z instytucjami wspierającymi planowanie kariery.

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania poprzez kompetencje cyfrowe;

- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji;
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

W klasie VII zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego będą przeznaczone w szczególności na poznawanie przez uczniów własnych zasobów, predyspozycji, zainteresowań, a wymaganiami na rynku pracy. Uczniowie będą starali się odpowiedzieć na pytanie jaki jestem?, jak funkcjonuję w grupie?

Czas realizacji: 10 godz. lekcyjnych w roku szkolnym 2026/2027 – zajęcia obowiązkowe

Osoba realizująca: doradca zawodowy

W klasie VIII uczniowie będą poznawali zawody, rynek pracy, rynek edukacyjny, zasady rekrutacji oraz nowe technologie i narzędzia cyfrowe, w tym AI. Organizowane będą także wizyty zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów.

Czas realizacji: 10 godz. lekcyjnych w roku szkolnym 2026/2027 – zajęcia obowiązkowe

Osoba realizująca: doradca zawodowy

Tematyka w klasie siódmej:

1. Czym jest zawód? wprowadzenie uczniów w tematykę doradztwa zawodowego i ścieżki edukacyjnej.
2. Poznanie siebie warunkiem sukcesu. Moje mocne i słabe strony charakteru.
3. Temperament – czym jest i jakie ma znaczenie?
4. Jak zaplanować karierę edukacyjną? Moje zainteresowania zawodowe.
5. Autoprezentacja - jak skutecznie zareklamuję siebie?
6. Moje zasoby, ograniczenia i preferencje a wymagania rynku pracy.
7. Współpraca w grupie. Kreatywność i poszukiwanie rozwiązań.
8. System edukacji w Polsce. Prezentacja multimedialna.
9. Instytucje wspierające planowanie kariery.
10. Czy uczymy się tylko w szkole? Kompetencje kluczowe i cyfrowe.

Tematyka w klasie ósmej:

1. System szkolnictwa ponadpodstawowego. Mapa Karier.
2. Właściwa szkoła/zawód dla mnie. Platformy edukacyjne.
3. Uczenie się przez całe życie i otwartość na zmiany. Zawód a zdrowie.
4. Branże i zawody. Kim warto zostać.
5. AI i nowe technologie na rynku pracy.
6. Jakie wartości są dla mnie ważne? Klasyfikacja zawodów.
7. Rynek pracy – charakterystyka i aktualne trendy rynku pracy. Barometr zawodów.
8. Dokumenty potrzebne przy rekrutacji, zasady logowania.
9. Radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Kompetencje miękkie i twarde.
10. Instytucje wspierające planowanie kariery.

**PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO UWZGLĘDNIAJĄCY WSDZ
ROK SZKOLNY 2026/2027**

	<u>Tematyka działań</u>	<u>Klasy\oddziały</u>	<u>Metody, formy realizacji</u>	<u>Terminy realizacji działań</u>	<u>Osoby odpowiedzialne</u>	<u>Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań</u>
1.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny	Klasy 1-8	Dyskusja, analiza potrzeb, obserwacja	wrzesień	Doradca zawodowy Nauczyciele Dyrektor	Dyrektor Wszyscy uczestnicy RP
2.	Diagnoza potrzeb, planów, aspiracji edukacyjnych i zawodowych uczniów	Klasy 8	Dyskusja, wywiad Cyfrowe narzędziami Zasoby w sieci	wrzesień	Doradca zawodowy	DZ, Dyrektor, pedagog, specjaliści, wychowawcy
3.	Realizacja tematyki zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII i VII	Klasy 7-8	Zajęcia obowiązkowe 10h w roku szkolnym	wrzesień-czerwiec	Doradca zawodowy	Mapa Karier Wordwall Platformy cyfrowe Prognozy rynku pracy Wpływ technologii na zawody, AI

4.	Udział w Jastrzębskim Doradztwie Kariery JDK)	Klasy 7-8	Konkursy	październik	Doradca zawodowy wychowawcy nauczyciele	PPP Doradcy zawodowi poszczególnych szkół
5.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Klasy 7-8	Spotkanie z DZ w PPP - diagnozy	cały rok szkolny wg potrzeb	Doradca zawodowy doradca zawodowy z PPP	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
6.	Spotkanie informacyjno- doradcze dla rodziców – przedstawienie oferty szkół ponadpodstawowych oraz zasad rekrutacji. Rodzic w roli współuczestnika procesu decyzyjnego.	Rodzice klas 7-8	Spotkanie z pracownikiem UP lub OFP na świetlicy szkolnej	luty/marzec	Doradca zawodowy Ewa Zimończyk z PPP	UP OHP SZOK
7.	Spartakiada Branżowa ze szkołami prowadzącymi kształcenie zawodów	Klasy 8	Odpowiedzialne szkoły ponadpodstawowe	marzec - kwiecień	Doradca zawodowy Dyrektor danej szkoły	Wizyta zawodoznawcza w ZSTB
8.	Dni otwarte szkół ponadpodstawowych	Klasy 7-8	Szkoły ponadpodstawowe	marzec/kwiecień	Doradca zawodowy wychowawcy rodzice	Wytypowane szkoły ponadpodstawowe
9.	Aktualizacja prawa oświatowego badanie rynku pracy ofert szkół Barometr zawodów	Klasy 7-8	ISAP	wg potrzeb	Doradca zawodowy	Mobi dziennik Strona internetowa WSDZ
10.	Poszerzenie wiedzy w zakresie doradztwa zawodowego	Doradca zawodowy	Szkolenia Seminaria Współpraca z DZ z innych szkół	wg kalendarza szkoleń	Doradca zawodowy	PPP WOM Rybnik WOM Katowice Sieć DZ Sabina Ficek -konsultant

11.	Prowadzenie dokumentacji	Klasy 7-8	Mobidziennik	wrzesień-czerwiec	Doradca zawodowy	Dziennik zajęć innych
12.	Wycieczki, wyjścia spotkania z przedstawicielami danego zawodu (wizyty zawodoznawcze)	Klasy 1-6 Klasy 7-8	Obserwacja Pogadanka Warsztaty	wrzesień-czerwiec	Doradca zawodowy, nauczyciele, zaproszeni goście	Zaproszeni goście: leśniczy, Policja, Straż Miejska Instytucje (OHP, CKZ, Zakłady pracy: Zegarmistrz Janusz Rzepecki; Okręgowa Stacja Kontroli Pojazdów Auto Zientek
13.	Zgłoszenie uczniów klas 8 do Projektu Edukacyjnego „Ja w przyszłości” organizowanego przez Uniwersytet Dzieci	Klasy 8	Realizacja 4 tematów z projektu	listopad-czerwiec	Doradca zawodowy wychowawcy klas ósmych	https://uniwersytetdzieci.pl/

Termin realizacji zadań przez wychowawców, specjalistów i nauczycieli zależy od planów zajęć oraz lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Uwagi:

Program ma charakter otwarty i może podlegać modyfikacji w trakcie trwania roku szkolnego. Uwzględniono nowe przepisy wzmacniające rolę rynku pracy, technologii cyfrowych, współpracy z pracodawcami oraz rodzicami.

Sporządziła: Klaudia Grabiec – szkolny doradca zawodowy

Opracowano m.in. na podstawie szkolenia WOM Katowice: „Zmiany w doradztwie zawodowym u progu nowego roku szkolnego” oraz „WSDZ - wspólna odpowiedzialność nauczycieli” oraz nowych wytycznych.

